

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้
แบบหมวกหกใบ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4*

THE DEVELOPMENT OF LEARNING ACHIEVEMENT AND ANALYTICAL
READING USING SIX THINKING HATS ON THAI LANGUAGE
FOR PRATHOMSUEKSA 4

เจนจิรา ยลพล¹, สาคร อัจฉกร²

Janejira Yolpol¹, Sakorn Atthajakara²

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม^{1,2}

Faculty of Education, Mahasarakham University^{1,2}

Email : 61010585503@msu.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวก
หกใบ ตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา
ปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3 เพื่อเปรียบเทียบ
การอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ
หมวกหกใบ ก่อนเรียนและหลังเรียน 4) เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี
ที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4/4 จำนวน 43 คน โรงเรียนบ้านสีแยกสมเด็จ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่ แผนการ
จัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ตามรูปแบบหมวกหกใบ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 15 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ใช้เวลา 15 ชั่วโมง แบบทดสอบวัด
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบบวัดแรงจูงใจในการอ่านของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สูตร t-test (Dependent Samples)

ผลการวิจัยพบว่า 1. แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ ตามเกณฑ์ 80/80 มีประสิทธิภาพ
เท่ากับ 87.00/83.09 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. การอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4

ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. แรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

คำสำคัญ : ผลสัมฤทธิ์; การอ่าน; หมวกหกใบ

ABSTRACT

The objectives of this study were 1) to study the effectiveness of learning management. Thai Language Department of Prathomsueksa4 students using six thinking hats with a required efficiency of 80.80 2) to compare academic achievement of Prathomsueksa 4 students who have been dealt with six thinking hats learning between pre-test and post-test 3) to compare Thai analytical readings of Prathomsueksa 4 students using six thinking hats arrangement pre-test and post-test 4) to study reading motivation of Prathomsueksa 4 students who have been dealt with six thinking hats. The samples were selected from 43 of Prathomsueksa 4/4 students, Bansiyaeksomdet School. Kalasin Primary Educational Service Area Office 3. Which were selected by using the cluster random sampling technique. The instruments used in the study were the Analytical Reading Learning Management Plan based on the six thinking hats, Thai Language Department. The instruments used in this study were 15 lessonplans. In each plan was spent 1 hour. total 15 hours. the test measures the academic achievement of Prathomsueksa 4 students, reading ability test of Prathomsueksa 4 students, the reading motivation measure of Prathomsueksa 4 students, Statistical analysis data were mean, percentage, standard deviation and t-test (Dependent Samples) was employed for testing hypothesis.

The results of the study were as follows: 1. The plan for Thai learning group learning management of Prathomsueksa4 students who using six thinking hats arrangements according to the 80/80 criteria had efficiencies of 87.00/83.09 respectively. which is above the required threshold. 2. Comparison of academic achievements of Prathomsueksa 4 students who were dealt with six thinking hats post-test achievement was found to be statistically significantly higher than pre-test at .01 level of significance. 3. Comparison of Thai analytical readings of Prathomsueksa 4 students with six thinking hats post-test analytical reading results were found to be statistically significantly higher than pre-test at .05 level of significance. 4. Reading motivation study results of Prathomsueksa 4 students who were managed to learn in six thinking hats It found that students who were managed to learn in six thinking hats were motivated to read through the criteria of 80 percent or more.

Keywords : Achievement; Reading; Six Thinking Hats

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ภาษาไทยมีความสำคัญต่อคนไทยทุกคน เพราะจำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันทั้งฟัง ดู พูด อ่านและเขียน ดังนั้นคนไทยทุกคนจึงต้องเรียนรู้ในฐานะเป็นเจ้าของภาษาเพื่อจะได้ใช้ภาษาให้ถูกต้องในการติดต่อสื่อสาร (กรมวิชาการ, 2545) ทั้งนี้ภาษาไทยยังเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยให้คนไทยเกิดการเรียนรู้วิทยาการและสิ่งแวดลอม ช่วยให้มีความคิดแตกฉาน คิดอย่างมีเหตุผล คิดในลักษณะของจินตนาการ คิดในลักษณะริเริ่มสร้างสรรค์ ช่วยกล่อมเกลาคิดใจและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของคนได้ และทำให้คนมีความเฉลียวฉลาด มีความคิดที่มีคุณค่าเป็นประโยชน์ต่อสังคม (กรมวิชาการ, 2545) ในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยถือว่าเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นและรายวิชาต่าง ๆ หากการเรียนรู้ภาษาไทยไม่ดีหรือนักเรียนไม่มีความสามารถในการใช้ภาษาตามที่หลักสูตรกำหนดในแต่ละระดับชั้น จะทำให้การเรียนกลุ่มสาระอื่น ๆ หรือรายวิชาอื่น ๆ ไม่ดีตามไปด้วย ดังนั้นภาษาไทยเป็นวิชาทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญ จึงจะสามารถใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้องตามหลักภาษาและการใช้ถ้อยคำได้ตรงตามความหมายถูกต้องตามฐานะบุคคลและสถานการณ์อย่างมีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ, 2545) นอกจากนี้ภาษาไทยยังเป็นสื่อที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี วิชาทัศน์ โลกทัศน์ และสุนทรียภาพโดยบันทึกไว้เป็นวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ เพื่อการอนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวว่า ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณีและสุนทรียภาพ เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป ทั้งนี้ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตจริง โดยเฉพาะทักษะการอ่าน การอ่านออกเสียงคำ ประโยค การอ่านบทร้อยแก้ว คำประพันธ์ชนิดต่าง ๆ การอ่านในใจเพื่อสร้างความเข้าใจ และการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้จากสิ่งที่อ่าน เพื่อนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันซึ่งสาระมาตรฐานการเรียนรู้กำหนดให้ สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน ทักษะการอ่านจึงเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของคน เพราะในการดำรงชีวิตประจำวันของเรา การอ่านเป็นการสื่อความหมายถึงกันได้อย่างถูกต้อง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะการอ่าน กล่าวคือ ต้องอ่าน เขียนได้ถูกต้อง รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต ต่อความเจริญในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ การอ่านจะทำให้ผู้อ่านเป็นผู้หูตากว้างขวางแล้ว คนอ่านจะเป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ ความเคลื่อนไหวของโลก การอ่านจะ

เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงหากผู้อ่านรู้จักเลือกอ่าน รู้วิธีอ่าน ทั้งอ่านออก อ่านเป็น สามารถเข้าใจและสามารถวิเคราะห์เรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านเชิงวิเคราะห์ ซึ่งเป็นการอ่านในระดับที่สูงต้องอาศัยกระบวนการคิด พินิจพิเคราะห์ แยกแยะให้เห็นถึงเจตนา อารมณ์ ทศนคติแก่นของเรื่อง ลักษณะและประเภทของงานเขียน จุดดี จุดเด่นของเรื่อง การใช้ภาษา กลวิธีการนำเสนอ (รัญจิตร แก้วจำปา, 2544) การอ่านเชิงวิเคราะห์จะช่วยฝึกให้ผู้อ่านได้ใช้ความคิดสติปัญญาและรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน มีความรอบคอบต่อการตัดสินใจ แก้ปัญหา ปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกของยุคข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดน ตลอดจนนำไปสู่การสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตได้เป็นอย่างดี ทักษะการอ่านผู้อ่านต้องจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ เพื่อนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ผู้เรียนที่มีทักษะทางการอ่านทำให้ได้ความรู้มาก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการอ่าน ผู้อ่านจำเป็นต้องฝึกฝนเพื่อให้เกิดทักษะการอ่านอย่างแท้จริง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ได้ในการดำเนินชีวิตและพัฒนาตนเองอย่างแท้จริง (กองทัพ เคลือบพณิชกุล, 2542)

จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสี่แยกสมเด็จ ตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประเทศระหว่างปีการศึกษา 2561-2562 พบว่า นักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 53.16 และ 46.64 ตามลำดับ ซึ่งผลการทดสอบในปีการศึกษา 2561 และ 2562 มีผลต่าง -6.52 มีคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้(โรงเรียนบ้านสี่แยกสมเด็จ, 2562) จะเห็นได้ว่านักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยด้านภาษาไทยที่ต่ำลง สภาพปัญหาเกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่านักเรียนมีปัญหาในการอ่านและการเขียนภาษาไทย ขาดทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่อ่านหนังสือไม่คล่องและอ่านไม่แตกฉาน ไม่มีความสนใจในการอ่าน จึงทำให้ไม่สามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ สรุปประเด็นหรือคิดวิเคราะห์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ นอกจากนี้การเรียนการสอนภาษาไทย ครูผู้สอนยังใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่ส่งเสริมการคิดและการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน และยังขาดสื่อการสอนที่หลากหลายที่สามารถเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการเรียนรู้ ครูควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการฝึกทักษะการคิด และฝึกนักเรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์พร้อมทั้งมีทักษะในการแสวงหาความรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3, 2563) ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะนำวิธีการสอนที่น่าสนใจและสื่อมาพัฒนาทักษะการอ่านและการคิดเชิงวิเคราะห์ให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนให้มีพัฒนาการทางการเรียนที่ดีมากขึ้น และนำไปใช้ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เนื่องจากการอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญในการเรียนรู้ เมื่อนักเรียนมีทักษะการอ่านที่ดีแล้ว การเรียนในทุกรายวิชาย่อมเกิดความรู้และความเข้าใจในเนื้อหาสาระนั้น ๆ ได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้การคิดวิเคราะห์ยังเป็นทักษะที่สำคัญอีกทักษะหนึ่งที่ผู้เรียนจำเป็นต้องฝึกฝนทางกระบวนการคิดในการแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งต่าง ๆ ทั้งเรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดกระบวนการคิด ให้เป็นคนคิดเป็น ดังนั้นในการสอนอ่านคิดวิเคราะห์ภาษาไทย ครูผู้สอนต้องสอนให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการอ่าน โดยการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเน้นให้ผู้เรียนเกิดทักษะกระบวนการในการอ่านและการคิดวิเคราะห์ และเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนและสังคมในปัจจุบัน

รูปแบบของการเรียนการสอนภาษาไทยมีหลายวิธี แต่วิธีที่ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเหมาะสม

ในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับการสอนอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย คือ การจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบเป็นเทคนิควิธีคิดที่ช่วยให้มนุษย์มีการคิดที่มีประสิทธิภาพ สร้างสรรค์และคิดครอบคลุมรอบด้านมากยิ่งขึ้น โดยใช้หมวกแสดงบทบาทในการคิดแต่ละบทบาทตามสีของหมวก คุณค่าของหมวกแต่ละสีจะบอกถึงบทบาทของผู้สวมใส่ที่แสดงออกถึงความคิดแบบต่าง ๆ เป็นการคิดแนวขนาน คือการคิดที่ไม่มีการโต้แย้งและไม่ด่วนสรุป แต่เป็นการส่งเสริมให้เกิดการค้นหา ค้นคว้าและสำรวจเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ (ศุภวรรณ์ เล็กวิไล, 2549) การเปลี่ยนหมวกจึงเป็นการเปลี่ยนประเภทของการคิดตามสีของหมวกที่สวมอยู่ ได้แก่ หมวกสีขาวแสดงถึงตัวเลขและข้อเท็จจริงต่าง ๆ หมวกสีแดง หมายถึง การมองทางด้านอารมณ์ความรู้สึก หมวกสีดำ หมายถึง เหตุผลด้านลบ เหตุผลในการปฏิเสธ เป็นการคิดเชิงวิจารณ์ หมวกสีเหลือง หมายถึง เหตุผลทางบวก การมองในแง่ดี หมวกสีเขียว หมายถึง ความคิดใหม่ ๆ มุมมองใหม่และความคิดสร้างสรรค์ และหมวกสีฟ้า หมายถึง การควบคุมและจัดระเบียบกระบวนการและขั้นตอนการใช้หมวกสีอื่น ๆ (ราเชน มีศรี, 2544) ครูผู้สอนจึงต้องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มองเห็นปัญหาและเกิดการซักถาม ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการคิดวิเคราะห์ การใช้เทคนิคหมวกหกใบจึงเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิด รู้จักคิดอย่างรอบคอบ รู้จักใช้เหตุผล และแสวงหาความรู้เพื่อเชื่อมโยงความคิดไปสู่การค้นหาคำตอบด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ นำมาใช้แก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอรสา อุตทาสา (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบ ของ Edward de Bono สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้แผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบ ของ Edward de Bono เรื่องอาหารดีมีประโยชน์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อแผนจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบ ของ Edward de Bono เรื่อง อาหารดีมีประโยชน์ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบนี้จะช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ดี

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบมาพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เพราะเป็นวิธีการสอนที่พัฒนาขึ้นสำหรับการคิดวิเคราะห์และฝึกให้นักเรียนรู้จักการอ่านเพื่อจับประเด็นสำคัญ เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านมากขึ้น สามารถพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา ใช้เหตุผลในการคิดวิเคราะห์และตัดสินใจรู้จักการแสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาได้โดยได้ฝึกกระบวนการทำงานกลุ่มและทักษะการทำงานร่วมกัน เพื่อให้ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านสูงขึ้น และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ ตามเกณฑ์ 80/80

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

2.3 เพื่อเปรียบเทียบการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

2.4 เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ทำให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ และนำไปใช้ประโยชน์ในการเรียนรายวิชาอื่น ๆ ต่อไปได้

3.2 ครูสามารถนำการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบไปใช้สอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยได้

3.3 เป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หรือระดับอื่น ๆ ได้

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยกึ่งทดลอง (Experimental Research) แบบ One Group Pretest – Posttest Design เกี่ยวกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4/4 จำนวน 43 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โรงเรียนบ้านสีแยกสมเด็จ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 3 ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 3 ชนิด ประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ตามรูปแบบหมวกหกใบ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 15 แผน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบรายแผนทุกแผนมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.60 ถึง 4.78 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนก (B) มีค่าระหว่าง .20 - 1.00 ค่าความยากง่าย (P) โดยมีค่าความยากตั้งแต่ .21 - 79 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.82 3. แบบทดสอบวัดการอ่านเชิงวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 มีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.34 ถึง 0.62 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (D) มีค่าตั้งแต่ 0.43 ถึง 0.76 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมีค่าเท่ากับ 0.894. แบบวัดแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 30 ข้อ พบว่า มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.80 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มทดลองด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้เวลา 1 ชั่วโมงแล้วจึงดำเนินกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ

จำนวน 15 แผน ใช้เวลา 15 ชั่วโมง ทดสอบหลังเรียน (Post-test) หลังจากดำเนินกิจกรรมการสอนเสร็จสิ้น โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบทดสอบวัดการอ่านเชิงวิเคราะห์ แบบวัดแรงจูงใจในการอ่าน ฉบับที่ใช้ทดสอบก่อนการทดลอง แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการทดสอบมาตรวจให้คะแนนแล้วจึงนำไปวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้สูตร t-test (Dependent Samples)

5. ผลการวิจัย

5.1 แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ ตามเกณฑ์ 80/80 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.00/83.09 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบตามเกณฑ์ 80/80

ประสิทธิภาพ	คะแนนเต็ม	\bar{X}	S.D.	ร้อยละ
ประสิทธิภาพของกระบวนการ (E_1)	750	450.18	32.86	87.00
ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2)	30	33.82	2.50	83.09
ประสิทธิภาพ (E_1/E_2) ของแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านเชิงวิเคราะห์ตามรูปแบบหมวกหกใบ กลุ่มสาระภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 = 87.00/83.09				

5.2 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	43	22.02	2.12	19.85*	0.000***
หลังเรียน	43	25.16	2.26		

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.3 ผลการเปรียบเทียบการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลการอ่านเชิงวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการอ่านเชิงวิเคราะห์โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ

ความสามารถด้านการอ่าน	N	\bar{X}	S.D.	t	p
ก่อนการทดลอง	43	16.21	2.12	15.12*	0.000***
หลังการทดลอง	43	20.65	2.75		

*** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.4 ผลการศึกษาแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบมีแรงจูงใจในการอ่านผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 แผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ ตามเกณฑ์ 80/80 พบว่า มีประสิทธิภาพเท่ากับ 87.00/83.09 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ หมายความว่า นักเรียนได้ค่าเฉลี่ยจากการประเมินใบงานแบบทดสอบย่อยหลังเรียน และแบบประเมินพฤติกรรมระหว่างเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ คิดเป็นร้อยละ 87.00 และได้ค่าเฉลี่ยจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 83.09 แสดงว่าแผนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีกระบวนการสร้างที่เป็นไปตามขั้นตอนที่ถูกต้องโดยเริ่มดำเนินการจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ศึกษาทฤษฎีและหลักการสอนภาษาไทยที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ จากนั้นดำเนินการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ด้วยหมวกหกใบ นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจพิจารณาความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นนำผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย พบว่าแผนการจัดการเรียนรู้แบบ หมวกหกใบมีความเหมาะสมในการนำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือก่อนนำไปทดลองจริงกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และการใช้กิจกรรมการเรียนรู้แบบหมวกหกใบเป็นวิธีการสอนที่เหมาะสมกับการใช้กระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์ของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมีทักษะความคิดอย่างเป็นระบบ โดยก่อนการจัดการเรียนรู้ผู้วิจัยได้แจ้งจุดประสงค์ก่อนการเรียน ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ได้ถูกต้อง ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์โดยมีครูเป็นผู้ชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ และจากการสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่มของผู้เรียน ปรากฏว่าผู้เรียนมีความตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงาน มีความกระตือรือร้นในการตอบคำถามและแสดงความคิดเห็น พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคด้วยตนเองอย่างเต็มความสามารถ ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของทัศนีย์ หนูนาถ (2550) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ผลของการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ที่มีต่อความสามารถคิดวิเคราะห์ และการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลปรากฏว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มทดลองที่ใช้เทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบของเดอ โบโน มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกับ ประยงค์ นุชรอด (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่องผลการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เทคนิคคำถามหมวกความคิดหกใบ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้เทคนิคคำถามหมวกความคิดหกใบ มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7297 แสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนร้อยละ 72.97 นักเรียนที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถามหมวกความคิดหกใบ มีพฤติกรรมการเรียนโดยรวมและรายบุคคลอยู่ในระดับดี และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิคคำถามหมวกความคิดหกใบอยู่ในระดับมากที่สุด

6.2 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีขั้นตอนการสร้างโดยการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การวัดและประเมินผล จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง จากนั้นได้วิเคราะห์เนื้อหา จุดประสงค์การเรียนรู้ และระดับพฤติกรรมที่ต้องการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ภาษาไทย และสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแล้วนำไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหาแล้วนำมาแก้ไขปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น มีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับมาตรฐานการเรียนรู้ ปรากฏว่าแบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89 ทำให้ได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สามารถนำไปใช้ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนได้คะแนนทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่า การประยุกต์ใช้เทคนิคคำถามความคิดหมวกหกใบสามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบให้สูงขึ้นได้ เนื่องจากแบบทดสอบเป็นการพัฒนาความคิดของผู้เรียน สามารถนำไปใช้ได้โดยง่าย เพราะไม่มีความซับซ้อนซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้พยายามคิด ซึ่งเป็นการคิดอย่างรอบด้าน (ทิตินา แคมมณี, 2540) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรชา อุทธาสา (2560) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบ ของEdward de Bono สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์ ผลปรากฏว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนทดสอบหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน

6.3 การเปรียบเทียบการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ ก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า ผลการอ่านเชิงวิเคราะห์

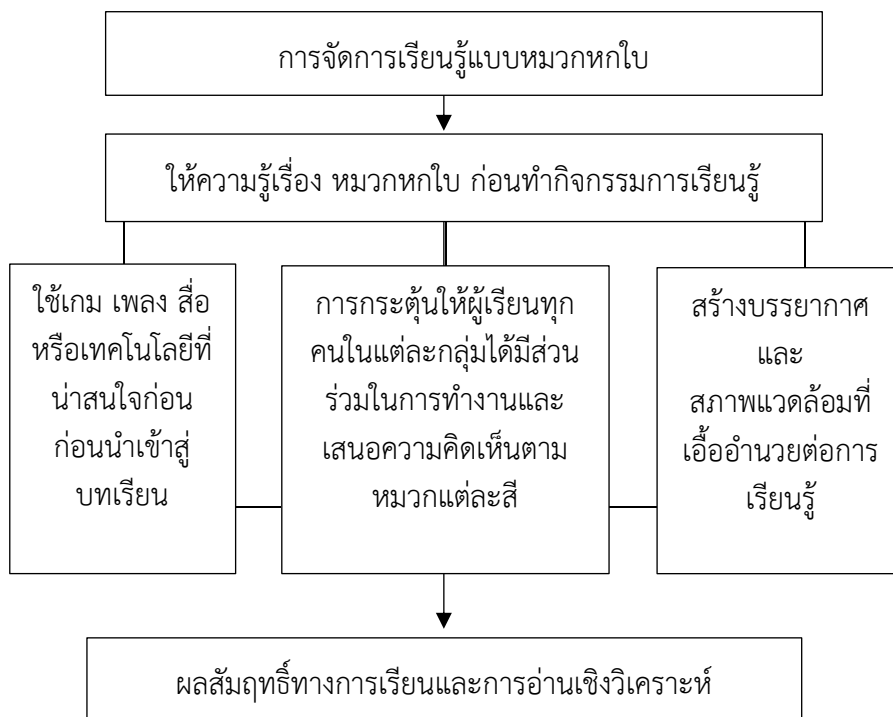
หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบการอ่านเชิงวิเคราะห์ภาษาไทยอย่างเป็นขั้นตอน โดยเริ่มจากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย การสร้างแบบทดสอบวัดการอ่านเชิงวิเคราะห์ การวัดและประเมินผล จากนั้นวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และพฤติกรรมบ่งชี้ให้ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ที่เรียนมาแล้ว เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ แล้วสร้างแบบทดสอบวัดการอ่านเชิงวิเคราะห์ โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม นำแบบทดสอบวัดการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาและตรวจสอบแก้ไขให้สมบูรณ์ แล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่า แบบทดสอบมีค่าความยาก (P) อยู่ระหว่าง 0.34 ถึง 0.62 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (D) มีค่าตั้งแต่ 0.43 ถึง 0.76 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.89 ซึ่งทำให้ได้แบบทดสอบวัดการอ่านเชิงวิเคราะห์ที่สามารถนำไปใช้ทดสอบได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่มในการวางแผนดำเนินงานสมาชิกในกลุ่มจะต้องระดมสมองเพื่อให้ทุกคนได้ร่วมกันคิด ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ตามสี่ของหมวกแต่ละใบ สอดคล้องกับงานวิจัยของศุภณัฐ ชินรัตน์ (2562) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้ การอ่านวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 2) ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .01

6.4 การศึกษาแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบมีแรงจูงใจในการอ่านผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ขึ้นไป ทั้งนี้เนื่องจากจากการจัดทำแบบวัดแรงจูงใจในการอ่านที่เป็นขั้นตอนอย่างเหมาะสม โดยการศึกษาทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการอ่าน และศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถามแรงจูงใจในการอ่าน กำหนดรูปแบบของแบบวัดแรงจูงใจในการอ่านที่จะสร้างขึ้น โดยกำหนดเป็นชนิดมาตราส่วนประมาณค่าให้ครอบคลุมพฤติกรรมชี้วัดแรงจูงใจในการอ่าน นำแบบวัดแรงจูงใจในการอ่านที่สร้างขึ้นไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง รวมทั้งพิจารณาความถูกต้อง เหมาะสม ความชัดเจนของภาษาที่ใช้ในแบบวัดแรงจูงใจในการอ่าน นำผลการประเมินมาหาค่าเฉลี่ยของความสอดคล้อง หรือค่า IOC จากนั้นคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ผ่านเกณฑ์ ซึ่งพบว่าแบบวัดแรงจูงใจในการอ่านทุกข้อมีค่า IOC ผ่านเกณฑ์ มีค่าตั้งแต่ 0.80 – 1.00 แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขในเรื่องความถูกต้องเหมาะสมของเนื้อหา จึงนำมาจัดพิมพ์เป็นแบบวัดแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ฉบับสมบูรณ์ และจากการทำแบบวัดแรงจูงใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ทั้งแรงจูงใจภายในและแรงจูงใจภายนอก พบว่า ด้านที่นักเรียนมีแรงจูงใจในการอ่านมากที่สุดคือ ด้านการอ่านเพื่อผลการเรียน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.82 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.91 ข้อที่นักเรียนมี

แรงจูงใจในการอ่านรองลงมาคือ ด้านความสำคัญของการอ่าน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.80 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.89 และด้านที่นักเรียนมีแรงจูงใจในการอ่านเป็นลำดับสุดท้าย คือ ด้านการอ่านเพื่อการแข่งขัน มีค่าเฉลี่ย (\bar{X}) เท่ากับ 3.76 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.63 จะเห็นได้ว่า นักเรียนได้ให้ความสำคัญของการอ่านหนังสือเพื่อผลการเรียนเป็นลำดับแรก เพื่อนำมาเป็นแรงกระตุ้นในการเรียนรายวิชาภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นต่อไป ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง ทำให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้และการอภิปรายกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ อย่างเป็นระบบ เป็นการคิดที่มีทิศทางและเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้ผู้เรียนคิดเป็นลำดับขั้น และเมื่อผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดแล้วก็จะนำไปสู่การอ่านเพื่อตีความ วิเคราะห์วิจารณ์ และประเมินค่า เรื่องที่อ่านได้ (สุนันทา สายวงศ์, 2544)

7. องค์ความรู้ใหม่

การจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบ ให้เกิดประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการอ่านเชิงวิเคราะห์ ครูผู้จัดการเรียนรู้จะต้องดำเนินการในชั้นเรียนโดยควรสอนพื้นฐานความรู้เรื่อง หมวกหกใบ ให้นักเรียนเข้าใจก่อนทำกิจกรรมการเรียนรู้ ก่อนนำเข้าสู่บทเรียนควรใช้ เกม เพลง สื่อหรือเทคโนโลยีกระตุ้นความสนใจ ส่วนในขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครูต้องปรับกิจกรรมให้น่าสนใจ คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้เรียน มีการกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคนในแต่ละกลุ่ม ได้มีส่วนร่วมในการทำงานและเสนอความคิดเห็นตามหมวกแต่ละสีตลอดจนการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 การจัดการเรียนรู้แบบหมวกหกใบเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษา จึงควรส่งเสริมโดยครุมีหน้าที่คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้เรียน ครูผู้สอน ต้องมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนทุกคน ในแต่ละกลุ่มได้มีส่วนร่วมในการทำงานและเสนอความคิดเห็นตาม หมวกแต่ละสี

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ปฏิบัติ

8.2.1 ครูควรสอนพื้นฐานความรู้เรื่อง หมวกหกใบ ให้นักเรียนเข้าใจก่อนทำกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ง่ายต่อการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน

8.2.2 ครูควรปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้น่าสนใจมากขึ้น โดยอาจใช้เกม เพลง สื่อหรือ เทคโนโลยีที่น่าสนใจ และสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่อ่านมาให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกันก่อนนำเข้าสู่ บทเรียน

8.2.3 ครูควรมีการสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้เพื่อ เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนบรรลุ วัตถุประสงค์

8.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

8.3.1 ควรมีการพัฒนาแผนจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดหมวกหกใบในเนื้อหาสาระอื่นหรือ ระดับชั้นอื่น ๆ

8.3.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกับรูปแบบการเรียนแบบอื่นและควรศึกษาตัวแปร อื่น ๆ ให้มากขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ต่อไป

9. บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). **หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2545**. กรุงเทพฯ : องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กองทัพ เคลือบพณิชกุล. (2542). **การใช้ภาษาไทย**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ทัศนีย์ หนูนาถ. (2550). **ผลของการเรียนการสอนภาษาไทยด้วยเทคนิคการคิดแบบหมวก 6 ใบ ที่มีต่อความสามารถคิดวิเคราะห์ และการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1**. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตินา แคมมณี. (2540). **การวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประยงค์ นุชรอด. (2551). **ผลการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 3 โดยใช้เทคนิคคำถามหมวกความคิดหกใบ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัญจิต แก้วจำปา. (2544). **ภาษาไทย 1**. กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

- ราชน มีศรี. (2544). การพัฒนาทักษะการคิดด้วยเทคนิคหมวกเพื่อการคิด 6 ใบ:แนวคิดของเอ็ดเวิร์ดเดอโบโน การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ:แนวคิดวิธีการและเทคนิคการสอน 2. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ปแมเนจเม้นท์.
- โรงเรียนบ้านสีแยกสมเด็จ. (2562). ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนบ้านสีแยกสมเด็จ ตำบลสมเด็จ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประเทศระหว่างปีการศึกษา 2561-2562. กาฬสินธุ์ : โรงเรียนบ้านสีแยกสมเด็จ.
- ศุภณัฐ ชินรัตน์. (2562). การพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ หน่วยการเรียนรู้ การอ่านวรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- ศุภวรรณ เล็กวิไล. (2549). การพัฒนารูปแบบการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยกลวิธีการเรียนภาษาโดยใช้หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. (2563). ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. กาฬสินธุ์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3.
- สุนันทา สายวงศ์. (2544). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนโดยใช้เทคนิคหมวกหกใบและการสอนแบบซินดิเคท. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อรชา อุทธาสา. (2561). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยใช้เทคนิคหมวกความคิด 6 ใบของ Edward de Bono. สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนตากสินราชานุสรณ์. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา. คณะครุศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.